

“Em moc en un terreny on l'amargor i el somriure es donen la mà”

Empar Moliner (Santa Eulàlia de Ronçana, Vallès Oriental, 1966) publica a Columna la novel·la *La col·laboradora*.

—**Magdalena Rovira, una escriptora que fa llibres pràctics i d'encàrrec, és protagonista i narradora, però és un personatge més, observat per l'autora amb la mateixa distància que els altres.**

—Sí. Tenia moltes ganes de fer una primera persona, o una segona, si voleu, que s'adreça a un personatge que no saps qui és fins al final. Això et permet d'evitar les cotilles, que és la sensació que tinc si fas una tercera persona, omniscient, que és falsa. Així, el narrador és molt calent, adjectiva sense problemes i fa descripcions amb intencions opinadores. I a més no te'n pots refiar del tot perquè els fets ho poden desmentir. D'aquesta manera es crea una distància.

—**I has d'acceptar que t'expliqui coses que no coneix directament.**

—En efecte. El lector ha d'entrar en aquesta curiosa convenció. Al principi ja et diu que t'ha d'explicar una novel·la. És una escriptora de llibres pràctics i té ofici, però considera que potser no té talent per a fer novel·les. I no saps si diu la veritat o és una estratègia, com si fos un Guardiola. Al personatge al qual s'adreça li diu que li explicarà la història com una novel·la perquè sigui més passadora i guionará igual les que coneix directament que les que no. M'agraden aquestes convencions tècniques.

—**Em sembla que el lector dels vostres llibres anteriors i dels vostres articles esperava un llibre més satíric, on les situacions fossin més ridícules, més còmiques. Precisament perquè la narradora quedi ben integrada en el conjunt, tractada com els altres personatges, i no s'ho miri tot amb aires de superioritat?**

—No vull fer novel·les satíriques ni que facin pena, només vull fer novel·les, i surten com surten. La idea que faig històries que fan riure s'ha exagerat. No les faig tota l'estona i no sempre. Em moc en un terreny on l'amargor i el somriure es donen la mà. La protagonista és una ex-cocaïnòmana i volia exposar clarament les lluites i misèries de la desintoxicació de la cocaïna. Com que les persones que han deixat la cocaïna o en prenen sempre acaben fent alguna cosa ridícula per la droga, alguna cosa poc memorable, poc digna de ser explicada, penso que el personatge ja demostra la seva feblesa. I alguns dels altres sí que queden ridiculitzats, si bé també volia que inspiressin una certa pietat, com la consellera de Cultura i la dona que s'enamora d'un *top manta* i acaba enganyada. Fins i tot n'hi ha algun de grotesc. L'escriptor sense sort té un moment grotesc, perquè la vanitat és molt grotesca; però també inspira pietat. Pel que

Empar Moliner publica la novel·la *La col·laboradora* a l'editorial Columna.

he vist després, la novel·la també és sobre la vanitat, la dels escriptors i la dels personatges televisius.

—**Al principi hi ha un ball de personatges i situacions que poden desorientar el lector. M'ha calgut recular per a acabar sabent qui és qui, a qui us referiu.**

—No és volgut. És un llibre que potser no és fàcil de llegir, però m'agrada de demanar un esforç al lector. La narradora troba un cert plaer a construir una història desordenada que després s'ordena. No li agraden els relats cronològics perquè sempre els ha de fer.

—**No pot ser que el lector us busqui darrere la protagonista?**

—No és la meva història. No faig llibres d'encàrrec ni pateixo una malaltia que m'obliga a deixar l'alcohol. Com que no s'ho creuran, que no sóc jo, al proper llibre diré que és autobiogràfic i automàticament diran que m'ho he inventat tot. En aquesta història hi ha coses que conec molt de prop, i les altres, o bé les he vist o bé les he anat a veure per a poder descriure-les. No m'he inventat res. No tinc imaginació.

—**La protagonista és el personatge més passiu, des del moment que és al servei dels altres. Com si estigués despersonalitzada, no? El títol ja ho diu, és una col·laboradora, és al servei dels altres, no és una protagonista.**

—Sí. Tota l'estona el personatge exposa la idea de no encaixar enlloc. I hi ha una escena, la del mercat medieval, que explica molt bé la seva desubicació. Però també el volia tendre, amb una sentimentalitat exagerada, pel fet de tenir un amor incondicional a la seva filla de tres anys.

Lluís Bonada